

Bijlage. Beschrijving van de beroepskwalificatie van natuurbeheerder (0345) als vermeld in artikel 1.

1. GLOBAAL

a. Titel

Natuurbeheerder

b. Definitie

Begeleidt en stuurt één of meerdere medewerkers natuurbeheer operationeel aan en voert bos- en natuurbeheer taken uit volgens opdracht van de natuurplanner teneinde natuurlijke omgevingen en landschappen in stand te houden of te laten ontwikkelen volgens de beheerdoelstellingen

c. Niveau

4

d. Jaartal

2017

2. COMPETENTIES

2.1 Opsomming competenties

BASISACTIVITEITEN

Kennis nemen en voorbereiden van de opdracht

- Plant en organiseert de werkzaamheden (A120301 Id19472-c)
  - Neemt kennis van de werkopdracht
  - Stelt een werkplan op en organiseert de uitvoering ervan
  - Bepaalt de soort grondstoffen, het nodige materieel, de noodzakelijke bijkomende bewerkingen
  - Verzamelt de benodigde materialen, materieel op het bedrijf
  - Bestelt, reserveert machines, materiaal, plantmateriaal en zorgt voor een tijdige levering op het werk of de gevraagde locatie
  - Controleert de levering en, indien nodig, tekent de bestelbon af
- Controleert, begeleidt en participeert aan de aanleg- en beheerwerken en ziet toe dat er gewerkt wordt op een gezonde, veilige en milieubewuste manier (A120301 Id17429-c/19472-c)
  - Controleert of de werkzaamheden uitgevoerd worden conform de opdracht en de verwachtingen van de klant
  - Kiest de juiste materialen uit in functie van de opdracht
  - Voert werkzaamheden uit volgens instructie en/of opdracht
  - Begeleidt de werkzaamheden rekening houdend met mogelijke impact op de natuurwaarden en op basis van vaktechnisch inzicht en het bestek
  - Controleert of de werkzaamheden voldoen aan de vigerende veiligheids-, milieu- en kwaliteitsnormen en bewaakt de kwaliteit
  - Treedt actief op bij het niet naleven van veiligheids-, milieu- en kwaliteitsvoorschriften
  - Gebruikt materialen, handgereedschap, machines en producten op een veilige manier
  - Gaat zorgvuldig om met materialen zodat schade voorkomen wordt en geen onnodig restmateriaal ontstaat
  - Neemt preventieve maatregelen ter bescherming van zichzelf en derden
  - Ziet toe op de uitvoering van het alcohol- en drugbeleid

- Schat de risico's in van stress en vermoeidheid op de werkzaamheden
- Zorgt voor het correct gebruiken van de persoonlijke beschermingsmiddelen
- Werkt op een ergonomisch verantwoorde manier
- Past correcte hef- en tiltechnieken toe
- Plaatst waarschuwborden
- Plaatst rijplaten indien van toepassing

- Organiseert de verplaatsingen naar de werf (A120101 Id19349-c)
  - Raadpleegt de planning
  - Informeert de medewerkers over de opdracht
  - Controleert of de benodigde materialen, machines en gereedschappen aanwezig zijn en verifieert op basis van vaktechnisch inzicht of deze gebruiksklaar zijn
  - Organiseert de verplaatsingen naar de werf
  - Helpt met het in- en uitladen van materieel, machines , grondstoffen en beheerresten
  - Helpt met het vervoer van materieel en grondstoffen
  - Kijkt na of alles correct ingeladen is
  - Controleert of het transport veilig en conform de wetgeving kan gebeuren
  - Overlegt tijdig en regelmatig met de medewerkers

- Coördineert de activiteiten van het team (A120301 Id18000-c)
  - Maakt een planning voor de inzet van materieel en medewerkers
  - Stemt de planning af op de vaardigheden van de medewerkers, de werkzaamheden en de beschikbare middelen
  - Legt de meest efficiënte en logische werkvolgorde vast
  - Past de planning aan indien noodzakelijk
  - Deelt de taken mee en geeft concrete richtlijnen
  - Bepaalt welk materieel en materiaal nodig is op welk moment om de taak uit te voeren
  - Verleent hulp bij technische problemen
  - Komt tussen indien de medewerker foutief handelt of bij verkeerd gedrag
  - Stuurt de werkzaamheden bij waar nodig
  - Draagt bij aan een positieve werksfeer
  - Overlegt regelmatig met de medewerkers
  - Controleert of de medewerkers functioneren volgens de gemaakte afspraken, procedures en richtlijnen
  - Draagt kennis en expertise op een begrijpelijke wijze over op de medewerker

- Gaat om met klanten en/of derden (co 02552)
  - Stelt zich representatief op
  - Is het aanspreekpunt op het terrein voor klanten en derden
  - Beantwoordt vriendelijk en beleefd de vragen van de klanten en derden in een duidelijke begrijpbare taal
  - Toont begrip voor de standpunten van derden

- Signaleert en handelt klachten af (co 00953)
  - Ontvangt specifieke klachten van klanten op het terrein
  - Onderzoekt de oorzaak van de klacht
  - Gaat na op welke manier de klacht kan opgelost worden
  - Contacteert de zaakvoerder/diensthofd wanneer hij zelf geen oplossing vindt voor de klacht/ het probleem
  - Stelt een oplossing voor bij schade in samenspraak met de zaakvoerder/diensthofd

Uitvoeren van de opdracht

- Werkt met courante tuinbouwmachines (A120501 Id14482-c/20335-c)
  - Maakt de machines en werktuigen gebruiksklaar en/of stelt ze af
  - Hanteert courante tuinbouwmachines
  - Zorgt, tijdens de werkzaamheden, dat er geen materiaalverlies is en dat de levensduur van machines en gereedschappen optimaal is

- Realiseert de functionele inrichting van het gebied en onderhoudt ze (A120501 Id14482-c/20335-c)
  - Plaatst en onderhoudt afrastering en/of hekwerk ter begrenzing van de percelen
  - Plaatst vangkralen
  - Legt water aan- en afvoersystemen (greppels, bevoeiingskanalen, ...) aan
  - Plaatst stuwen, dammen, sluisjes, peilbuizen,...
  - Past de veiligheidsvoorschriften toe
  - Voert eenvoudig herstelwerk uit
  - Meldt beschadigingen, afwijkingen en onvoorziene zaken
  - Gebruikt het meest geschikte materieel en materiaal op een efficiënte en effectieve manier

- Legt de paden en natuureducatieve inrichting aan in een gebied en onderhoudt ze (A120201 Id25361-c/6258-c)
  - Legt (paden, wegwijzer, infoborden, knuppelpaden, kijkwanden, observatiehutten, banken, brugjes, vlonders,...)
  - Legt (half)verhardingen aan en onderhoudt ze
  - Richt (dienst)paden in
  - Past de veiligheidsvoorschriften toe
  - Onderhoudt verhardingen, wegen en paden
  - Onderhoudt bouwkundige elementen
  - Voert eenvoudig herstelwerk uit
  - Meldt beschadigingen, afwijkingen en onvoorziene zaken
  - Gebruikt het meest geschikte materieel en materiaal op een efficiënte en effectieve manier
  - Gebruikt handgereedschap (sleutel, tang, zaag, ...)
  - Gebruikt draagbaar elektrisch gereedschap

- Maait en keert vegetatie en voert deze af (co 02478)
  - Maait de vegetatie manueel of machinaal
  - Gebruikt maaimachines (bosmaaier, éénassige trekker,...)
  - Keert en verzamelt de vegetatie manueel en machinaal
  - Perst of raapt het maaisel op
  - Voert de gemaaide of gekeerde vegetatie af
  - Gebruikt handgereedschap (zeis, hark,...)
  - Stemt de techniek en het materiaal af op de opdracht

- Hanteert bemestingsproducten en/of bestrijdingsproducten (co 02551)
  - Hanteert bemestingsproducten en/of bestrijdingsproducten of begeleidt de medewerker die deze producten mag hanteren
  - Zorgt dat de vigerende wetgeving wordt toegepast
  - Vult documenten in en rapporteert aan de zaakvoerder/diensthoofd
  - Meldt de aanwezigheid van invasieve exoten aan de zaakvoerder/diensthoofd

- Snoeit volgens boom- en struiksoort en -grootte en gewenste doelstelling (A120501 Id17765-c)
  - Gebruikt snoeigereedschap (snoeischaar, stokzaag,...)
  - Voert een snoei uit volgens gewenste doelstelling
  - Voert een achterstallige snoei uit (probleemtakken, schade aan takken, ...)

- Voert een vormsnoei uit (knotten, bijsnoeien kroon, ...)
- Verhakselt takken en snoeiafval
- Past, indien van toepassing, doorkorttechnieken toe met kettingzaag (co 02479)
  - Zorgt voor de eigen veiligheid en die van anderen in de werkzone (PBM, EHBO-kit, risicoanalyse /noodprocedure ...)
  - Onderhoudt en controleert de kettingzaag op de algemene conditie, scherpte en veiligheidsvoorzieningen
  - Scherpt de hele ketting
  - Gebruikt aangepaste, veilige doorkorttechnieken met gepast materiaal
  - Zorgt bij het toepassen van doorkorttechnieken voor een correcte lichaamshouding en positie
  - Zet kettingrem steeds op voor verplaatsing of als machine met één hand wordt gelost
  - Kiest en gebruikt de geschikte hulpmiddelen om hout te verplaatsen
- Velt, indien van toepassing, gemarkeerde bomen met stam op velhoogte kleiner dan zaagbladlengte met een kettingzaag (co 02553)
  - Controleert de werkplek en de toestand van de te vellen bomen
  - Zorgt voor de eigen veiligheid en die van anderen in de werkzone (PBM, EHBO-kit, risicoanalyse /noodprocedure ...)
  - Bereidt voorafgaand aan de velling de boom voor door het veilig uitvoeren van een stamreiniging
  - Verwijdert, indien nodig, wortelaanzetten
  - Maakt correct een valkerf*, spintsnedes* en velsnede*
  - Behoudt een breuklijst* van niet minder dan 10% van de stamdiameter op velhoogte
  - Velt bomen met stam op velhoogte kleiner dan zaagbladlengte, op een veilige en ergonomische manier
  - Onttakt en kort stam af op een veilige en ergonomische manier
  - Haalt een (vasthangende) boom veilig en ergonomisch neer (keuze werkpositie, gepaste hulpmiddelen, vluchtroute,...)

Valkerf: de spie die in de valrichting uit de boom gezaagd wordt

Spintsnede: ondiepe inkeping haaks op de valrichting boven de onderkant van de valkerf en rakend aan de valkerf

Velsnede: horizontale snede in de tegenovergestelde richting van de valkerf tot aan de breuklijst

Breuklijst: stuk in het zaagvlak dat niet doorgezaagd mag worden en dienst doet als scharnierpunt bij het vallen

- Plant aan volgens soort en vooraf bepaalde dichtheid (plaatsing, spreiding, bemesting, ...) (A120501 Id16972-c)
  - Controleert de kwaliteit van het geleverde plantgoed
  - Graaft een plantput volgens het beplantingsplan
  - Maakt de kluit los en knipt het wortelgestel bij indien nodig
  - Zet planten uit overeenkomstig de opdracht
  - Dicht de plantput
  - Snoeit indien nodig bij de aanplant de kroon op en snoeit beschadigde of gebroken takken
  - Plaatst, indien nodig, steunpaal en/of vraatbeveiliging
- Onderhoudt vijvers en waterpartijen volgens instructie en/of opdracht (A120301 Id37549-c)
  - Onderhoudt water(partijen), sloten, oevers
  - Schoont de water(partijen) en sloten op
  - Voert kleine herstellingen uit aan taluds en oevers-
  - Verwijdert indien nodig, bladeren, planten en plantenresten uit en rond vijver en sloten
  - Onderhoudt aan- en afvoersystemen

- Rondt de werkzaamheden af (co 00951)
  - Controleert de werkzaamheden
  - Verantwoordt afwijkingen ten opzichte van de geplande werken
  - Meldt de afwijkingen aan de zaakvoerder/diensthoofd
  - Registreert de uitvoering en de gevraagde gegevens zorgvuldig
  - Laat het terrein achter op een manier die voldoet aan de gestelde kwaliteitseisen
  - Controleert het opruimen tijdens en aan het einde van de werkzaamheden
  - Controleert of het terrein opgeruimd en verzorgd achtergelaten wordt
  - Evalueert de uitvoering van de werkzaamheden na afloop
  - Hanteert een kritische houding ten aanzien van de kwaliteit van de eigen werkzaamheden en die van de medewerker(s)

Verzorgen van dieren

- Houdt, indien van toepassing, toezicht op de dieren (A141001 Id17761-c)
  - Controleert de gegevens op het merkteken, de tatoeage,...
  - Merkt op wanneer dieren zich anders gedragen dan gewoonlijk (algemene conditie, ziektebeelden, eetgedrag,...)
  - Rapporteert onregelmatigheden (ziekte van dieren, ...) aan de zaakvoerder/diensthoofd
  - Voert, indien nodig, een vaccinatie- en ontwormingsschema uit in samenwerking met de dierenarts
  - Assisteert, indien nodig, de dierenarts en andere deskundigen bij specialistische verzorging
  - Houdt zich aan de wetgeving voor dierenwelzijn
- Voedert, indien van toepassing, de dieren (A141001 Id5795-c)
  - Bewaakt de kwaliteit van het voeder en het water
  - Geeft dieren voedsel en water volgens hun behoefte en planning
- Verdeelt de dieren over de stallen of in openlucht volgens instructie en/of opdracht (A141001 Id17338-c/5740-c)
  - Vangt de dieren op een manier die stress minimaliseert
  - Hergroepeert dieren
  - Gebruikt aangepast materiaal voor de verzorging van dieren
  - Maakt gebruik van hulpmiddelen indien nodig
  - Draagt persoonlijke beschermingsmiddelen
  - Rapporteert onregelmatigheden aan de zaakvoerder/diensthoofd
  - Houdt zich aan de wetgeving voor dierenwelzijn
- Reinigt en ontsmet, indien van toepassing, installaties en materieel voor de dieren (A141001 Id16149-c)
  - Verwijdert mest en afvalstoffen uit stallen en installaties
  - Reinigt de stallen en installaties met water en/of een hogedrukreiniger
  - Gebruikt reinigings- en ontsmettingsproducten volgens de richtlijnen

Nazien en onderhouden van het werkmateriaal

- Voert preventief of curatief basisonderhoud van machines of uitrustingen uit (A120201 Id18027-c, A141001 Id18027-c)
  - Houdt zich aan het onderhoudsplan en -richtlijnen
  - Controleert de staat van het handgereedschap en gemotoriseerd materieel
  - Onderhoudt het werkmateriaal volgens de gebruiksvoorschriften
  - Stemt de techniek en het materieel af op de onderhoudsopdracht (smeren, onderdelen vervangen, ,...)
  - Houdt werkplaats ordelijk en net
  - Maakt het gereedschap schoon na gebruik
  - Reinigt na gebruik het materieel en de machines

- Bergt het materiaal, het materieel en de machines op een correcte en veilige manier op
- Meldt problemen aan de technicus of zaakvoerder/diensthooft
- Gaat zorgvuldig met het materieel om en laat het gebruiksklaar achter
- Houdt zich bij het gebruik van gevaarlijke producten aan de gebruiksaanwijzing en de geldende veiligheidsvoorschriften
- Gebruikt persoonlijke beschermingsmiddelen bij het gebruik van gevaarlijke producten

Rapporteren, verslag uitbrengen en administratie

- Volgt de voorraad op, stelt tekorten vast, plaatst bestellingen (A120301 Id18152-c)
  - Berekent de nodige hoeveelheid materiaal
  - Houdt gegevens bij over het verbruik van producten
  - Berekent de hoeveelheid producten voor de bestelling
  - Meldt tekorten van producten aan de zaakvoerder/diensthooft
  - Controleert periodiek de hoeveelheid aanwezige benodigde materialen en materieel
  - Neemt eventueel goederen in ontvangst en controleert aantallen en kwaliteit
- Rapporteert aan zaakvoerder/diensthooft (A120301 Id25700-c)
  - Houdt gegevens bij
  - Rapporteert het verloop van de werkzaamheden, het functioneren van de medewerker(s), eventuele klachten en problemen aan de leidinggevende/diensthooft
  - Meldt de reeds genomen maatregelen en/of oplossingen
  - Communiceert efficiënt mondeling en/of schriftelijk
  - Gebruikt kantoorsoftware
- Volgt de eigen werkadministratie op (co 00954)
  - Vervult de administratieve taken op het terrein
  - Controleert nauwgezet de werkfiches en vult aan : arbeidstijd per machine of gereedschap, verbruikte hoeveelheid grondstof, gepresterde arbeidsuren, verplaatsingen, ...
  - Gebruikt kantoorsoftware
- Bouwt eigen deskundigheid op (co 00955)
  - Volgt de recente ontwikkelingen op van nieuwe machines, gereedschappen, technieken ziektes en plagen, ...
  - Volgt de aangewezen of relevante bijscholingen
  - Integreert nieuwe ervaringen in de dagdagelijkse werksituatie
  - Kijkt na welke nascholingen de medewerkers nodig hebben en volgt dit op

2.2 Beschrijving competenties/activiteiten adhv de descriptorelementen

2.2.1 Kennis

- Basiskennis van begrijpen van instructies en uitvoeren van de opdracht
- Basiskennis van mechanisch onderhoud
- Basiskennis mechanica
- Basiskennis van de verschillende vegetaties, planten en bomen
- Basiskennis van de kenmerken van de bodem en grondsoorten
- Basiskennis grondwerken
- Basiskennis van weersinvloeden op de activiteiten
- Basiskennis van restmateriaal
- Basiskennis van zekeren van ladingen

- Basiskennis van lezen van (eenvoudige) plannen
- Basiskennis van het assortiment voedingsproducten voor dieren
- Basiskennis van dieren
- Basiskennis van technieken voor het benaderen, vangen en hanteren van dieren
- Basiskennis van de wetgeving voor dierenwelzijn
- Basiskennis van het gebruik meet- en waterpasapparatuur
- Basiskennis van omgangsvormen

- Kennis van hout onder spanning en de mogelijke gevolgen
- Kennis over bouw en werking van de kettingzaag, de veiligheidsvoorzieningen en het vereiste onderhoud
- Kennis van de verschillende werkwijzen met correcte houding en zaagtechnieken met een kettingzaag
- Kennis van aangepaste veltechnieken voor bomen met kleinere diameter op velhoogte dan zaagbladlengte
- Kennis van correct gebruik hulpmiddelen om hout te verplaatsen of vasthangende boom neer te halen
- Kennis van het onttakken en verzagen van gevelde bomen
- Kennis van veilig werken met kettingzaag
- Kennis van risico's
- Kennis van hef- en tiltechnieken
- Kennis van het gebruik van schoonmaak- en ontsmettingsprocedures
- Kennis van mondeling en schriftelijk rapporteren
- Kennis van registratie van de werkzaamheden binnen de eigen verantwoordelijkheid
- Kennis van verschillende plantmethoden
- Kennis van verwerken van het restmaterialen
- Kennis van de richtlijnen voor het sorteren van afval
- Kennis van vaktermen
- Kennis van verschillende werkmethoden en werkvolgorde
- Kennis van de volgorde bij het aanleggen
- Kennis van maaitechnieken
- Kennis van het plaatsen van functionele en natuur educatieve inrichtingen
- Kennis van het aanleggen van (half) verhardingen, wegen, (bos)paden
- Kennis van het plaatsen en herstellen van kleine beschermingselementen
- Kennis van het aanleggen en onderhoud van (natuurlijke) water aan- en afvoersystemen
- Kennis van informatiekanalen m.b.t. ontwikkelingen en nascholing binnen de eigen sector
- Kennis van de administratieve documenten m.b.t. de eigen taak
- Kennis van kantoorsoftware
- Kennis van communicatietechnieken
- Kennis van omgang met klachten
- Kennis van omgangsvormen met medewerkers, klanten en derden
- Kennis van organisatie i.f.v. de eigen werkopdracht
- Kennis van het opstellen en uitvoeren van een werkplanning
- Kennis van de inzet van materieel i.f.v. de opdracht
- Kennis van het lezen van bestek en tekening
- Kennis van bestelling- en reservatieprocedures i.f.v. werkopdrachten
- Kennis van het lezen en interpreteren van bestelbonnen
- Kennis van begeleidingsmethodes van medewerkers
- Kennis van kwaliteitsnormen m.b.t. de uit te voeren werken/ de opdracht
- Kennis van het opmaken van een planning
- Kennis van het toepassen van verschillende werkmethoden en technieken
- Kennis van opvolging van werkzaamheden
- Kennis van materialen, materieel, bestrijdingsmiddelen en meststoffen

- Grondige kennis van bedrijfsrichtlijnen
- Grondige kennis van veiligheidsregels en milieuvoorschriften
- Grondige kennis van veiligheidsvoorschriften
- Grondige kennis van wet- en regelgeving, procedures, bedrijfsrichtlijnen
- Grondige kennis van veiligheid- en milieuvoorschriften
- Grondige kennis van materialen
- Grondige kennis van handgereedschap (naam, gebruik, onderhoud, gevaren, ...)
- Grondige kennis van gebruiksmogelijkheden van machines die gebruikt worden in natuurbeheer (naam, gebruik, onderhoud, gevaren, type brandstof, ...)
- Grondige kennis van het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen
- Grondige vakkennis
- Grondige kennis van de zekering van de lading

2.2.2 Vaardigheden

Cognitieve vaardigheden

- Het kunnen kennis nemen van de werkopdracht
- Het kunnen opstellen een werkplan
- Het kunnen organiseren van de uitvoering een werkplan
- Het kunnen bepalen van de soort grondstoffen, het nodige materieel, de noodzakelijke bijkomende bewerkingen
- Het kunnen verzamelen van de benodigde materialen, materieel op het bedrijf
- Het kunnen bestellen, reserveren van machines, materiaal, plantmateriaal en zorgen voor een tijdige levering op het werk of de gevraagde locatie
- Het kunnen controleren van de levering
- Het kunnen aftekenen van de bestelbon
- Het kunnen controleren of de werkzaamheden uitgevoerd worden conform de opdracht en de verwachtingen van de klant
- Het kunnen uitkiezen van de juiste materialen in functie van de opdracht
- Het kunnen begeleiden van de werkzaamheden rekening houdend met mogelijke impact op de natuurwaarden en op basis van vaktechnisch inzicht en het bestek
- Het kunnen controleren of de werkzaamheden voldoen aan de vigerende veiligheids-, milieu- en kwaliteitsnormen
- Het kunnen bewaken van de kwaliteit van de werkzaamheden
- Het kunnen zorgvuldig omgaan met materialen zodat schade voorkomen wordt en geen onnodig restmateriaal ontstaat
- Het kunnen nemen van preventieve maatregelen ter bescherming van zichzelf en derden
- Het kunnen toezien op de uitvoering van het alcohol- en drugbeleid
- Het kunnen inschatten van de risico's in van stress en vermoeidheid op de werkzaamheden
- Het kunnen zorgen voor het correct gebruiken van de persoonlijke beschermingsmiddelen
- Het kunnen werken op een ergonomisch verantwoorde manier
- Het kunnen raadplegen van de planning in functie van de organisatie van de verplaatsingen naar de werf
- Het kunnen informeren van de medewerkers over de opdracht in functie van de verplaatsingen naar de werf
- Het kunnen controleren of de benodigde materialen, machines en gereedschappen aanwezig zijn
- Het kunnen verifiëren, op basis van vaktechnisch inzicht, of de benodigde materialen, machines en gereedschappen gebruiksklaar zijn
- Het kunnen organiseren van de verplaatsingen naar de werf
- Het kunnen nakijken of alles correct ingeladen is

- Het kunnen controleren of het transport veilig en conform de wetgeving kan gebeuren
- Het kunnen tijdig en regelmatig overleggen met de medewerkers in functie van de verplaatsingen naar de werf
- Het kunnen maken van een planning voor de inzet van materieel en medewerkers
- Het kunnen afstemmen van de planning op de vaardigheden van de medewerkers, de werkzaamheden en de beschikbare middelen
- Het kunnen vastleggen van de meest efficiënte en logische werkvolgorde
- Het kunnen aanpassen van de planning aan indien noodzakelijk
- Het kunnen meedelen van de taken en het kunnen geven van concrete richtlijnen
- Het kunnen bepalen welk materieel en materiaal nodig is op welk moment om de taak uit te voeren
- Het kunnen bijdragen aan een positieve werksfeer
- Het kunnen regelmatig overleggen met de medewerkers
- Het kunnen controleren of de medewerkers functioneren volgens de gemaakte afspraken, procedures en richtlijnen
- Het kunnen op een begrijpelijke wijze overdragen van kennis en expertise naar de medewerkers
- Het kunnen het aanspreekpunt zijn op het terrein voor klanten en derden
- Het kunnen vriendelijk en beleefd beantwoorden van de vragen van de klanten en derden in een duidelijke begrijpbare taal
- Het kunnen tonen van begrip voor de standpunten van derden
- Het kunnen zorgen dat er geen materiaalverlies is tijdens de werkzaamheden en dat de levensduur van machines en gereedschappen optimaal is
- Het kunnen toepassen van de veiligheidsvoorschriften
- Het kunnen toepassen van de veiligheidsvoorschriften bij de aanleg en onderhoud van de paden en natuureducatieve inrichting in een gebied
- Het kunnen afstemmen van de techniek en het materiaal op de opdracht bij het maaien, keren en afvoeren van de vegetatie
- Het kunnen begeleiden van de medewerker die bemestingsproducten en/of bestrijdingsproducten mag hanteren
- Het kunnen zorgen dat de vigerende wetgeving wordt toegepast bij het hanteren van bemestingsproducten en/of bestrijdingsproducten
- Het kunnen invullen van documenten bij het hanteren van bemestingsproducten en/of bestrijdingsproducten
- Het kunnen rapporteren aan de zaakvoerder/diensthoofd bij het hanteren van bemestingsproducten en/of bestrijdingsproducten
- Het kunnen melden van de aanwezigheid van invasieve exoten aan de zaakvoerder/diensthoofd
- Het kunnen zorgen voor de eigen veiligheid en die van anderen in de werkzone (PBM, EHBO-kit, risicoanalyse /noodprocedure ...) bij het toepassen van doorkorttechnieken met de kettingzaag
- Het kunnen controleren van de kettingzaag op de algemene conditie, scherpte en veiligheidsvoorzieningen
- Het kunnen zorgen voor een correcte lichaamshouding en positie bij het toepassen van doorkorttechnieken
- Het kunnen kiezen van de geschikte hulpmiddelen om hout te verplaatsen
- Het kunnen controleren van de werkplek en de toestand van de te vellen bomen bij het vellen van gemarkeerde bomen met stam op velhoogte kleiner dan zaagbladlengte met een kettingzaag
- Het kunnen zorgen voor de eigen veiligheid en die van anderen in de werkzone (PBM, EHBO-kit, risicoanalyse /noodprocedure ...) gemarkeerde bomen met stam op velhoogte kleiner dan zaagbladlengte met een kettingzaag
- Het kunnen controleren van de kwaliteit van het geleverde plantgoed
- Het kunnen controleren van de werkzaamheden
- Het kunnen verantwoorden van afwijkingen ten opzichte van de geplande werken
- Het kunnen zorgvuldig registreren van de uitvoering en de gevraagde gegevens

- Het kunnen controleren van het opruimen tijdens en aan het einde van de werkzaamheden
- Het kunnen controleren of het terrein opgeruimd en verzorgd achtergelaten wordt
- Het kunnen evalueren van de uitvoering van de werkzaamheden na afloop
- Het kunnen hanteren van een kritische houding ten aanzien van de kwaliteit van de eigen werkzaamheden en die van de medewerker(s)
- Het kunnen controleren van de gegevens op het merkteken, de tatoeage,... bij de dieren
- Het kunnen bewaken van de kwaliteit van het voeder en het water
- Het kunnen dragen van persoonlijke beschermingsmiddelen bij het verdelen van de dieren over de stallen of in openlucht
- Het zich kunnen houden aan de wetgeving voor dierenwelzijn
- Het zich kunnen houden aan het onderhoudsplan en -richtlijnen bij het uitvoeren van preventief of curatief basisonderhoud van machines of uitrustingen
- Het kunnen controleren van de staat van het handgereedschap en gemotoriseerd materieel
- Het kunnen afstemmen van de techniek en het materieel af op de onderhoudsopdracht (smeren, onderdelen vervangen, ...) bij het uitvoeren van preventief of curatief basisonderhoud van machines of uitrustingen
- Het zich kunnen houden aan de gebruiksaanwijzing en de geldende veiligheidsvoorschriften bij het gebruik van gevaarlijke producten
- Het kunnen berekenen van de nodige hoeveelheid materiaal
- Het kunnen bijhouden van gegevens over het verbruik van producten
- Het kunnen berekenen van de hoeveelheid producten voor de bestelling
- Het kunnen periodiek controleren van de hoeveelheid aanwezige benodigde materialen en materieel
- Het kunnen goederen in ontvangst en aantallen en kwaliteit controleren
- Het kunnen bijhouden van gegevens
- Het kunnen rapporteren over het verloop van de werkzaamheden en het functioneren van de medewerker(s)
- Het kunnen efficiënt mondeling en/of schriftelijk communiceren
- Het kunnen gebruiken van kantoorsoftware
- Het kunnen vervullen van de administratieve taken op het terrein
- Het kunnen nauwgezet controleren van de werkfiches en deze kunnen aanvullen: arbeidstijd per machine of gereedschap, verbruikte hoeveelheid grondstof, gepresteerde arbeidsuren, verplaatsingen, ...
- Het kunnen opvolgen van de recente ontwikkelingen van nieuwe machines, gereedschappen, technieken ziektes en plagen, ...
- Het kunnen volgen van de aangewezen of relevante bijscholingen
- Het kunnen integreren van nieuwe ervaringen in de dagdagelijkse werksituatie
- Het kunnen nakijken welke nascholingen de medewerkers nodig hebben
- Het kunnen opvolgen welke nascholingen de medewerkers nodig hebben

Probleemoplossende vaardigheden

- Het kunnen actief optreden bij het niet naleven van veiligheids-, milieu- en kwaliteitsvoorschriften
- Het kunnen verlenen van hulp bij technische problemen
- Het kunnen tussenkomen indien de medewerker foutief handelt of bij verkeerd gedrag
- Het kunnen bijsturen van de werkzaamheden waar nodig
- Het kunnen ontvangen van specifieke klachten van klanten op het terrein
- Het kunnen onderzoeken van de oorzaak van de klacht
- Het kunnen nagaan op welke manier de klacht kan opgelost worden
- Het kunnen contacteren van de zaakvoerder/diensthofd wanneer hij zelf geen oplossing vindt voor de klacht/ het probleem

- Het kunnen voorstellen van een oplossing voorstellen bij schade in samenspraak met de zaakvoerder/diensthooft
- Het kunnen melden van beschadigingen, afwijkingen en onvoorziene zaken van de functionele inrichting van het gebied
- Het kunnen melden van beschadigingen, afwijkingen en onvoorziene zaken bij de aanleg en onderhoud van de paden en natuureducatieve inrichting aan in een gebied
- Het kunnen melden van de aanwezigheid van invasieve exoten aan de zaakvoerder/diensthooft
- Het kunnen melden van de afwijkingen aan de zaakvoerder/diensthooft
- Het kunnen opmerken wanneer dieren zich anders gedragen dan gewoonlijk (algemene conditie, ziektebeelden, eetgedrag,...)
- Het kunnen rapporteren van onregelmatigheden (ziekte van dieren, ...) aan de zaakvoerder/diensthooft
- Het kunnen uitvoeren van een vaccinatie- en ontwormingsschema uit in samenwerking met de dierenarts indien nodig
- Het kunnen rapporteren van onregelmatigheden aan de zaakvoerder/diensthooft bij het verdelen van de dieren over de stallen of in openlucht
- Het kunnen melden van problemen aan de technicus of zaakvoerder/diensthooft bij het uitvoeren van preventief of curatief basisonderhoud van machines of uitrustingen
- Het kunnen melden van tekorten van producten aan de zaakvoerder/diensthooft
- Het kunnen rapporteren over eventuele klachten en problemen bij het verloop van de werkzaamheden en het functioneren van de medewerker(s)
- Het kunnen melden van de reeds genomen maatregelen en/of oplossingen bij eventuele klachten en problemen bij het verloop van de werkzaamheden en het functioneren van de medewerker(s)

Motorische vaardigheden

- Het kunnen uitvoeren van de werkzaamheden volgens instructie en/of opdracht
- Het kunnen gebruiken van materialen, handgereedschap, machines en producten op een veilige manier
- Het kunnen plaatsen van waarschuwborden
- Het kunnen plaatsen van rijplaten
- Het kunnen toepassen van correcte hef- en tiltechnieken
- Het kunnen helpen met het in- en uitladen van materieel, machines , grondstoffen en beheerresten
- Het kunnen helpen met het vervoer van materieel en grondstoffen
- Het kunnen gebruiksklaar maken en/of afstellen van de machines en werktuigen
- Het kunnen hanteren van courante tuinbouwmachines
- Het kunnen plaatsen en onderhouden van afrastering en/of hekwerk ter begrenzing van de percelen
- Het kunnen plaatsen van vangkralen
- Het kunnen aanleggen van aan- en afvoersystemen voor water (greppels, bevoeiingskanalen, ...)
- Het kunnen plaatsen van stuwen, dammen, sluisjes, peilbuizen,...
- Het kunnen uitvoeren van eenvoudig herstelwerk van de functionele inrichting van het gebied
- Het kunnen gebruiken van het meest geschikte materieel en materiaal op een efficiënte en effectieve manier bij het realiseren en onderhouden van de functionele inrichting van het gebied
- Het kunnen aanleggen van natuureducatieve inrichting (paden, wegwijzer, infoborden, knuppelpaden, kijkwanden, observatiehutten, banken, brugjes, vlonders,...)
- Het kunnen aanleggen en onderhouden van (half)verhardingen

- Het kunnen inrichten van (dienst)paden
- Het kunnen onderhouden van verhardingen, wegen en paden
- Het kunnen onderhouden van bouwkundige elementen
- Het kunnen uitvoeren van eenvoudig herstelwerk aan paden en natuureducatieve inrichting in een gebied
- Het kunnen gebruiken van het meest geschikte materieel en materiaal op een efficiënte en effectieve manier bij de aanleg en onderhoud van de paden en natuureducatieve inrichting in een gebied
- Het kunnen gebruiken van handgereedschap (sleutel, tang, zaag, ...) bij de aanleg en onderhoud van de paden en natuureducatieve inrichting in een gebied
- Het kunnen gebruiken van draagbaar elektrisch gereedschap bij de aanleg en onderhoud van de paden en natuureducatieve inrichting in een gebied
- Het kunnen manueel of machinaal maaien van de vegetatie
- Het kunnen gebruiken van maaimachines (bosmaaier, éénassige trekker,...)
- Het kunnen manueel en machinaal keren en verzamelen van de vegetatie
- Het kunnen persen of oprapen van het maaisel
- Het kunnen afvoeren van de gemaaide of gekeerde vegetatie
- Het kunnen gebruiken van handgereedschap (zeis, hark,...)
- Het kunnen hanteren van bemestingsproducten en/of bestrijdingsproducten
- Het kunnen gebruiken van snoeigereedschap (snoeischaar, stokzaag,...)
- Het kunnen uitvoeren van een snoei volgens gewenste doelstelling
- Het kunnen uitvoeren een achterstallige snoei (probleemtakken, schade aan takken, ...)
- Het kunnen uitvoeren een vormsnoei (knotten, bijsnoeien kroon, ...)
- Het kunnen verhakselen van takken en snoeiafval
- Het kunnen onderhouden van de kettingzaag
- Het kunnen scherpen van de hele ketting bij gebruik van de kettingzaag
- Het kunnen gebruiken van de aangepaste, veilige doorkorttechnieken met gepast materiaal bij het doorkorten met de kettingzaag
- Het steeds kunnen opzetten van de kettingrem voor verplaatsing of als machine met één hand wordt gelost
- Het kunnen gebruiken van de geschikte hulpmiddelen om hout te verplaatsen
- Het kunnen voorbereiden van de boom voorafgaand aan de velling door het veilig uitvoeren van een stamreiniging
- Het kunnen verwijderen, indien nodig, van wortelaanzetten
- Het correct kunnen maken van een valkerf, spintsnedes en velsnede
- Het kunnen behouden van een breuklijst, van niet minder dan 10% van de stamdiameter op velhoogte, bij het vellen van gemarkeerde bomen (met stam op velhoogte kleiner dan zaagbladlengte met een kettingzaag)
- Het kunnen vellen van bomen met stam op velhoogte kleiner dan zaagbladlengte, op een veilige en ergonomische manier
- Het kunnen onttakken en afkorten van een stam op een veilige en ergonomische manier
- Het kunnen neerhalen van een (vasthangende) boom op een veilige en ergonomische manier (keuze werkpositie, gepaste hulpmiddelen, vluchtroute,...)
- Het kunnen graven van een plantput volgens het beplantingsplan
- Het kunnen losmaken van de kluit en bijknippen van het wortelgestel indien nodig
- Het kunnen uitzetten van planten overeenkomstig de opdracht
- Het kunnen dichten van de plantput
- Het kunnen opsnoeien van de kroon bij de aanplant indien nodig
- Het kunnen snoeien van beschadigde of gebroken takken bij de aanplant
- Het kunnen plaatsen van een steunpaal en/of vraatbeveiliging indien nodig
- Het kunnen onderhouden van water(partijen), sloten, oevers
- Het kunnen opschonen van de water(partijen) en sloten
- Het kunnen uitvoeren van kleine herstellingen aan taluds en oevers
- Het kunnen verwijderen van bladeren, planten en plantenresten uit en rond vijver en sloten indien nodig

- Het kunnen onderhouden van aan- en afvoersystemen
- Het kunnen achterlaten van het terrein op een manier die voldoet aan de gestelde kwaliteitseisen
- Het kunnen assisteren van de dierenarts en andere deskundigen bij specialistische verzorging indien nodig
- Het kunnen geven van voedsel en water aan dieren volgens hun behoefte en planning
- Het kunnen vangen van dieren op een manier die stress minimaliseert
- Het kunnen hergroeperen van dieren
- Het kunnen gebruiken van aangepast materiaal voor de verzorging van dieren
- Het kunnen gebruik maken van hulpmiddelen bij het verdelen van de dieren over de stallen of in openlucht
- Het kunnen verwijderen van mest en afvalstoffen uit stallen en installaties
- Het kunnen reinigen van de stallen en installaties met water en/of een hogedrukreiniger
- Het kunnen gebruiken van reinigings- en ontsmettingsproducten volgens de richtlijnen bij het reinigen en ontsmetten van installaties en materieel voor de dieren
- Het kunnen onderhouden van het werkmateriaal volgens de gebruiksvorschriften
- Het kunnen ordelijk en net houden van de werkplaats
- Het kunnen schoonmaken van het gereedschap na gebruik
- Het kunnen reinigen van het materieel en de machines na gebruik
- Het kunnen opbergen van het materiaal, het materieel en de machines op een correcte en veilige manier
- Het kunnen zorgvuldig omgaan met het materieel en het kunnen gebruiksklaar achterlaten
- Het kunnen gebruiken van persoonlijke beschermingsmiddelen bij het gebruik van gevaarlijke producten

2.2.3 Context

Omgevingscontext

- De natuurbeheerder werkt in natuurgebieden, bossen en groene zones.
- Het beroep wordt in open lucht of in leefruimtes voor dieren uitgeoefend
- De natuurbeheerder wordt blootgesteld aan wisselende weersomstandigheden
- De weersomstandigheden hebben een invloed op de werkuren en -dagen. Tijdens bepaalde weersomstandigheden kan het werk niet worden aangevat of moet het werk worden gestopt (weerverlet). De natuurbeheerder moet hierop flexibel kunnen inspelen
- De natuurbeheerder heeft te maken met wisselende toestand van bodems
- De beroepsuitoefening kent seizoensgebonden arbeid omdat sommige werkzaamheden op bepaalde momenten moeilijk of niet kunnen uitgevoerd worden
- Het beroep houdt verplaatsingen in: de werkzaamheden worden meestal op locatie uitgevoerd (werven)
- Het beroep varieert naargelang het type interventie, de graad van automatisering van de uitrustingen, de kenmerken van het gebied (oppervlakte, grootte, ...) en de seizoenen
- Het beroep kan tijdens weekends, op feestdagen of 's nachts uitgeoefend worden
- Het beroep kan het werken volgens het levensritme van de dieren inhouden
- De werkzaamheden worden uitgevoerd op verschillende werven buiten de onderneming/organisatie: de natuurbeheerder werkt dus steeds in een wisselende omgeving
- Het beroep kan het werken op een auto- of voetgangersweg inhouden (bermen)

- De natuurbeheerder werkt zijn taken af binnen de vooropgestelde tijd en volgens de planning

Handelingscontext

- De natuurbeheerder werkt volgens de instructies en de werkopdrachten van de zaakvoerder/diensthof
- De natuurbeheerder werkt alleen of in teamverband
- De natuurbeheerder kan samenwerken met vrijwilligers
- De natuurbeheerder zal in bepaalde omstandigheden zijn werkzaamheden volledig moeten afwerken, zelfs wanneer de gebruikelijke arbeidsduur overschreven werd
- Soms wordt er op moeilijk bereikbare plaatsen gewerkt
- De activiteit vraagt volgehouden aandacht bij het vellen van bomen.
- Het beroep kan het werken met zeer risicovolle machines en gereedschappen inhouden (kettingzaag, ...)
- De activiteit omvat een grote diversiteit aan werkzaamheden
- De invulling van dit beroep verschilt volgens de werkwijze, de grootte van het bedrijf, de diersoort(en) .
- Het dragen van persoonlijke beschermingsmiddelen (gehoorbescherming, bril, veiligheidsschoenen, veiligheidssjas, veiligheidsharnas...) kan verplicht zijn.
- De werkzaamheden zijn deels routinematig of repetitief van aard : tijdens bepaalde periodes moeten dezelfde specifieke activiteiten uitgevoerd worden gedurende meerdere dagen en /of weken na elkaar
- Het werkterrein is echter breed, zodat de aard en de omvang van de werkzaamheden sterk kunnen verschillen
- Tijdens de uitvoering van zijn taken heeft de natuurbeheerder aandacht voor en houdt rekening met de natuur, veiligheid, milieu en klanten, vrijwilligers en/of publiek
- De natuurbeheerder moet met verschillende machines, apparaten en gereedschappen kunnen werken/omgaan op een correcte en veilige manier om risico's te vermijden (voor zichzelf, collega's, vrijwilligers, klanten en publiek)
- Hij/zij vermijdt beschadiging van machines en materieel
- De natuurbeheerder is verantwoordelijk voor het eigen materiaal
- De natuurbeheerder communiceert op een duidelijke manier met collega's, klanten en zaakvoerder/diensthof
- De natuurbeheerder is beleefd in omgang met klanten, vrijwilligers, publiek, opdrachtgevers en collega's
- De natuurbeheerder heeft aandacht voor de kwaliteit van de geleverde werkzaamheden, door een verhoogd verantwoordelijkheidsgevoel, de juiste werkhouding en gedrag. Hij moet de werken ook binnen de vooropgestelde tijd/planning uitvoeren
- Gezien de natuurbeheerder vaak in een gebukte houding werkzaamheden verricht en/of zware voorwerpen/lasten moet dragen is ergonomisch verantwoord werken verplicht

2.2.4 Autonomie

Is zelfstandig in

- het uitvoeren van de ontvangen opdracht

Is gebonden aan

- aan de werkopdracht, de planning en de instructies van de zaakvoerder/diensthof
- volgorde van de werkzaamheden binnen het kader van de opdracht
- aan de wet- en regelgeving qua natuur en milieu

Doet beroep op

- zaakvoeder/diensthoofd voor de opdracht
- medewerker natuurbeheer

2.2.5 Verantwoordelijkheid

- Het plannen en organiseren van de werkzaamheden
- Het controleren, begeleiden van, en participeren aan de aanleg- en beheerwerken
- Het toezien dat er gewerkt wordt op een gezonde, veilige en milieubewuste manier
- Het organiseren van de verplaatsingen naar de werf
- Het operationeel coördineren van de activiteiten van het team
- Het omgaan met klanten en/of derden
- Het signaleren en afhandelen van klachten
- Het werken met courante tuinbouwmachines
- Het realiseren en onderhouden van de functionele inrichting van het gebied
- Het aanleggen en onderhouden van de paden en natuureducatieve inrichting in een gebied
- Het maaien, keren en afvoeren van vegetatie
- Het hanteren van bemestingsproducten en/of bestrijdingsproducten
- Het snoeien volgens boom- en struiksoort en –grootte en gewenste doelstelling
- Het toepassen van doorkorttechnieken met kettingzaag
- Het vellen van gemarkeerde bomen met stam op velhoogte kleiner dan zaagbladlengte met een kettingzaag indien van toepassing
- Het aanplanten volgens soort en vooraf bepaalde dichtheid (plaatsing, spreiding, bemesting, ...)
- Het onderhouden van vijvers en waterpartijen volgens instructie en/of opdracht
- Het afronden van de werkzaamheden
- Het toezicht houden op de dieren, indien van toepassing
- Het voederen van de dieren, indien van toepassing
- Het verdelen van de dieren over de stallen of in openlucht volgens instructie en/of opdracht
- Het reinigen, ontsmetten van installaties en materieel voor de dieren, indien van toepassing
- Het uitvoeren van preventief of curatief basisonderhoud van machines of uitrustingen
- Het opvolgen van de voorraad, het vaststellen van tekorten en het plaatsen van bestellingen
- Het rapporteren aan de zaakvoeder/diensthoofd
- Het opvolgen van de werkadministratie
- Het opbouwen van de eigen deskundigheid

2.3 Attesten

2.3.1 Wettelijke Attesten

Geen vereisten.

2.3.2 Vereiste Attesten

Voor het gebruik van bepaalde bestrijdingsmiddelen is een vergunning, FYTO-licentie (type 1) vanaf augustus 2015, noodzakelijk

ECS1 en ECS2 (EFESC standards) bij gebruik van de kettingzaag

2.3.3 Instapvoorwaarden
Geen vereisten.

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van ...
tot erkenning van de beroepskwalificatie natuurbeheerder.

Brussel, ...

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Onderwijs,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport,

Philippe MUYTERS